

Vēsturiskās informācijas apkopošana par Spilvaino ancīti
Agrimonia pilosa, tā monitorings un izpēte 2017.-2018.
gadā

Atskaite

saskaņā ar 2017. gada 30. oktobra līgumu Nr. 7.7/157/2017-P, kas noslēgts starp
Dabas aizsardzības pārvaldi un Latvijas Universitāti par monitoringa veikšanu
Bioloģiskās daudzveidības monitoringa programmas ietvaros

Latvijas Universitāte
Rīga, 2018

Saturs

Ievads	3
Apsekotās atradnes Natura 2000	4
Apsekotās atradnes ārpus Natura 2000	7
Apsekotās atradnes no vēsturiskajiem datiem.....	8
<i>Agrimonia pilosa</i> stāvoklis Latvijā	12

Ievads

Bioloģiskās daudzveidības monitoringa programmas ietvaros nepieciešams apsekt noteiktu sugu atradnes, lai konstatētu to stāvokli un izvērtētu populācijas lielumu, kas nepieciešams sugas aizsardzības pasākumu izvērtēšanai un apsaimniekošanas jautājumu risināšanai.

Apsekotas 159 *Agrimonia pilosa* Ledeb. atradnes, kas dotas darba uzdevumā, no kurām 128 atradnēs suga ir konstatēta, bet 31 atradnē suga netika konstatēta. 125 atradnes ietilpst 30 Natura 2000 teritorijās un 34 atradnes atrodas ārpus Natura 2000 teritorijām.

Veicot aprēķinus teritorijām, maksimālais eksemplāru daudzums iegūts eksemplāru daudzumam, kas ir konstatēts teritorijā, pieskaitot 10%. Tas ir potenciāli iespējamais eksemplāru skaits.

Agrimonia pilosa monitoringa veicējs no 2017.-2018. gadam ir Latvijas Universitāte.

Apsekotās atradnes Natura 2000

Dabas parks Abavas senleja

Dabas parkā Abavas senleja (LV 0302100) *A. pilosa* atradņu biotopu stāvoklis vairumā gadījumu uzskatāms par apmierinošu. Minimālais konstatētais eksemplāru skaits ir 304, maksimālais 334. Te ir dažādi meža biotopi ceļu malās. Diemžēl divu atradņu biotopu stāvoklis ir neapmierinošs, vienā būtu vēlams samazināt antropogēno slodzi, jo atradne tiek intensīvi izbraukāta. Otrā gadījumā atradne uzskatāma par iznīcinātu. Tas ir izstrādāts un pamests grants karjers. Abavas senlejā *A. pilosa* atradnes uzskatāmas par vistālāk uz R esošajām Latvijas teritorijā.

Dabas liegums Aklais purvs

Dabas liegumā Aklais purvs (LV 0519000) apsektas divas atradnes, kas ir gar ceļa malu. Sugas biotopu stāvoklis ir apmierinošs. Minimālais konstatētais eksemplāru skaits ir 70, maksimālais 77. Vienā gadījumā uz meža ceļa vērojama vidēji stipra aizaugšana ar parasto lazdu *Corylus avellana* L. Vēlams veikt krūmu ciršanu.

Aizsargājamo ainavu apvidus Augšdaugava

Aizsargājamā ainavu apvidū Augšdaugava (LV 0600400) apsektas 8 *A. pilosa* atradnes. To stāvoklis ir ļoti atšķirīgs, no laba līdz neapmierinošam. Minimālais konstatētais eksemplāru skaits ir 430, maksimālais 470. Galvenie atradņu apdraudošie faktori ir aizaugšana un attiecīgi noēnojuma veidošanās. Suga sastopama uz meža ceļiem, gar ceļmalām vai takām, kur nepieciešama kaut daļēja aizauguma likvidēšana. Otra biotopu grupa ir kontaktjosla starp mežu un lakstaugu sabiedrībām. Šajā gadījumā vēlama mežmalas krūmāja tīrīšana. Trešā grupa ir atradnes, kas laika gaitā kļuvušas par krūmāju. Vēlams izveidot lauces blakus *A. pilosa* audzēm, lai samazinātu noēnojumu.

Aizsargājamo ainavu apvidus Augšzeme

Aizsargājamo ainavu apvidū Augšzeme (LV0600300) veikts apsekojums vienā punktveida atradnē, kurā *A. pilosa* netika konstatēta biotopa nepiemērotības dēļ. Atradnes punkts atzīmēts slapjā mežā, kas nav piemērots sugas augšanai. Iespējams, ka ir ģeogrāfisko datu nobīde un sugas atradnei vajadzētu būt uz veca, aizauguša ceļa.

Dabas liegums Ābeļi

Dabas liegumā Ābeļi (LV0520000) veikti apsekojumi 4 atradnēs. Suga konstatēta neapsaimniekotā biotopā sugām bagātas ganības un ganītas pļavas, baltalkšņu audzē, kā arī kontaktjoslā starp krūmāju un zālāju sugām bagātas ganības un ganītas pļavas. Konstatētais sugas biotopu stāvoklis uzskatāms par apmierinošu. Minimālais konstatētais eksemplāru skaits ir 12990, maksimālais 14290. Divās apsekotajās atradnēs biotopa stāvoklis ir apmierinošs, divās labs. Diemžēl viena atradne iznīcināta (iznīkusi). Galvenā atradņu problēma ir vidēji stipra vai stipra aizaugšana.

Dabas liegums Barkavas ozolu audze

Dabas liegumā Barkavas ozolu audze (LV 0511100) apsektas piecas *A. pilosa* atradnes. Sugas biotopu stāvoklis atradnēs ir labs. Minimālais konstatētais eksemplāru skaits ir 309, maksimālais 340. Vienā atradnē konstatēta invazīvā suga Sosnavoska latvānis *Heracleum sosnowskyi*, kas būtu jāiznīcina.

Dabas parks Daugavas ieleja

Dabas parkā Daugavas ieleja (LV0300100) veikts apsekojums vienā punktveida atradnē, kurā konstatēti 26 *A. pilosa* eksemplāri. Atradne ir lapu koku meža malā. Atradni apdraud vāja aizaugšana. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā labs.

Dabas liegums Dubnas paliene

Dabas liegumā Dubnas paliene (LV0533100) veikts apsekojums vienā punktveida atradnē, kurā konstatēti 4 *A. pilosa* eksemplāri. Atradne ir starp baltalkšņu audzi un lauku ceļu, baltalkšņu audzes malā. Atradni apdraud aizaugšana. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā neapmierinošs.

Dabas liegums Dzīlezers un Riebezers

Dabas liegumā Dzīlezers un Riebezers (LV0508700) apsekotajā atradnē netika konstatēts neviens *A. pilosa* eksemplārs. Atradne iznīcināta, jo ir izcirsti melnalkšņi un būtiski mainījies biotops.

Dabas liegums Eglone

Dabas liegumā Eglone (LV0530100) sugas stāvoklis uzskatāms par labu. Minimālais konstatētais eksemplāru skaits ir 540, maksimālais 600. Par galveno faktoru, kas apdraud sugu, uzskatāma aizaugšana, kas vienā no trim šajā teritorijā apsekotajām atradnēm, ir stipra.

Gaujas nacionālais parks

Gaujas nacionālajā parkā apsekota viena *A. pilosa* atradne, kas ir mežmalā upes tuvumā. Konstatēti 40 eksemplāri nelielā punktveida atradnē. Apdraudošais faktors ir vāja aizaugšana. Eksemplāri galvenokārt konstatēti takas malā. Sugas biotopa stāvoklis ir apmierinošs.

Aizsargājamo ainavu apvidus Kaučers

Aizsargājamā ainavu apvidū Kaučers (LV0600900) veikts apsekojums divās atradnēs. Rušonas pagasta Salmeja ezera ZA piekrastē suga netika konstatēta - biotops neatbilst sugai. Otrā atradnē uzskaitīti 59 eksemplāri, bet atradne apdraudēta, jo atradnē stādīts egļu mežs. Sugas biotops vērtējams kā apmierinošs. Kopumā šajā teritorijā suga apdraudēta biotopu izzušanas dēļ, kaut arī uzskaitīti vairāk eksemplāru kā iepriekš.

Dabas parks Kuja

Dabas parkā Kuja (LV0304200) ir bagātīgas sugas atradnes. Minimālais konstatētais eksemplāru skaits ir 24530, maksimālais 26980. Biotopu stāvoklis ir ļoti dažāds no neapmierinoša līdz labam. Vissliktākais stāvoklis konstatēts atradnēs Kujas krastā uz atbērtnes, kur ir stipra aizaugšana ar āra bērzu *Betula pendula* Roth un parasto pabērzu *Rhamnus cathartica* L. Domājams, ka grunts uzbēršana zemsedzei arī ir iemesls biotopu sliktajam stāvoklim. Citas atradnes, kas ir uz kvartālstīgas un laucēs, ir daudz labākā stāvoklī, tām gan ir nepieciešama krūmu izciršana.

Dabas liegums Lubāna mitrājs

Dabas liegumā Lubāna mitrājs (LV0536600) atrodas bagātīgas sugas atradnes. Minimālais konstatētais eksemplāru skaits ir 35330, maksimālais 38860. Pārsvārā suga aug uz kvartālstīgām, tādēļ aizaugšana atradnes neapdraud, bet būtu vēlams stīgās veikt krūmu ciršanu. Pozitīvi vērtējams, ka antropogēnās ietekmes nav. Sugas biotopu stāvoklis vērtējams neapmierinošs, kur suga netika konstatēta, apmierinošs, labs un pat izcils.

Dabas liegums Mugurves pļavas

Dabas liegumā Mugurves pļavas (LV0528800) veikts apsekojums vienā punktveida atradnē, kas konstatēta upmalas krūmājā. Tajā uzskaitīti 5 *A. pilosa* eksemplāri. Atradni apdraud stipra aizaugšana. Sugas biotopa stāvoklis ir neapmierinošs.

Dabas parks Numernes valnis

Dabas parkā Numernes valnis (LV0303000) atrodama bagātīga sugas atradne uz meža ceļa. Minimālais konstatētais eksemplāru skaits ir 15394, maksimālais 16933.

Tā kā tas ir lineārs poligons, veikta uzskaitē transektē. Atradnē sugas sastopamība un vitalitāte atšķirīga, vērojama vāja aizaugšanas, izmīdīšanas un izbraukāšanas ietekme. Biotopā vēlama fragmentāra krūmu ciršana. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā labs. Uzskaites punkts atrodas dzeltenās dzegužkurpītes *Cypripedium calceolus* L. mikroliegumā.

Dabas liegums Raudas meži

Dabas liegumā Raudas meži (LV0529700) *A. pilosa* konstatēta mežmalā gar traktortehnikas izbraukātu ceļu blakus bebrainei. Minimālais konstatētais eksemplāru skaits ir 960, maksimālais 1056. Atradnes biotopa stāvoklis vērtējams kā labs, bet to apdraud aizaugšana.

Dabas liegums Rožu purvs

Dabas liegumā Rožu purvs (LV0506500) uzskaitīti 4 *A. pilosa* eksemplāri. Atradne ir ruderālā vietā starp krūmāju un tīrumu. Gar tīrumu, atradnes tuvumā konstatēta invazīvā suga *Heracleum sosnowskyi* Manden. Atradnes biotopa stāvoklis vērtējams kā neapmierinošs. Apsekotā atradne vērtējama kā netipiska *A. pilosa* augšanai.

Dabas parks Silene

Dabas parkā Silene (LV0300400) apsekotas desmit *A. pilosa* punktveida atradnes. Minimālais konstatētais eksemplāru skaits ir 385, maksimālais 424. Divos gadījumos biotopa stāvoklis ir labs, tās ir aizaugošu pļavu malas. Vairumā gadījumu biotopa stāvoklis ir apmierinošs, vienā gadījumā - neapmierinošs. Galvenā problēma ir aizaugšana, pļavas un meža lauces ir pamestas. Daļā gadījumu jau ir sākusies aizaugšana ar kokiem un krūmiem. Vienā gadījumā daļēji uz atradnes ir uzkritusi priede, kuru būtu vēlams novākt.

Dabas liegums Tetersalas purvs

Dabas liegumā Tetersalas purvs (LV0501600) *A. pilosa* netika konstatēta. Ģeogrāfiskais punkts atradās purvainā priežu mežā, kas nav piemērota augšanas vieta šai sugai.

Aizsargājamo ainavu apvidus Veclaicene

Aizsargājamo ainavu apvidū Veclaicene (LV0600200) apsekota viena *A. pilosa* atradne. Suga konstatēta mēreni mitrā pļavā. Kopā uzskaitīti 164 eksemplāri. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā labs.

Aizsargājamo ainavu apvidus Vestiena

Aizsargājamo ainavu apvidū Vestiena (LV0600500) apsekota viena punktveida atradne uz meža ceļa jauktu koku mežā. Konstatēti 14 *A. pilosa* eksemplāri. Atradni apdraud vidēji stipra aizaugšana. Atradnē konstatēti atsevišķi invazīvās sugas *H. sosnowskyi* eksemplāri. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā apmierinošs.

Aizsargājamo ainavu apvidus Ziemeļgauja

Aizsargājamā ainavu apvidū Ziemeļgauja (LV0600700) apsekotas 29 *A. pilosa* atradnes. Kopumā teritorijā sugas stāvoklis ir labs. Minimālais konstatētais eksemplāru skaits ir 3875, maksimālais 4043. Četrās atradnēs suga netika konstatēta vai nu nepiemēroto biotopu vai arī datu neprecizitātes dēļ. Galvenais atradņu apdraudošais faktors ir aizaugšana, kas veido atradnēs lielu noēnojumu. Biotopu stāvoklis labs visbiežāk ir sugas atradnēs pļāvās, kur notiek pļaušana un/vai ganīšana, kas ir kontaktjoslas starp pļavu un krūmāju vai mežu. Ja saglabāsies šāds apsaimniekošanas veids, arī *A. pilosa* saglabāsies. Biotopu stāvoklis par labu uzskatāms arī atradnēs mežos, kas visbiežāk ir baltalkšņu meži, arī priežu meži. Šajos gadījumos suga sastopama mežmalās, laucēs, uz meža ceļiem un stīgām. Šādos meža biotopos bija arī atradnes, kur biotopa stāvoklis ir apmierinošs. Nepieciešama koku un krūmu ciršana, jo veidojas liels noēnojums. Vienā atradnē biotopa stāvoklis ir neapmierinošs, jo atradne atrodas uz stigas, kurai abās pusēs šobrīd ir izcirtumi.

Apsektās atradnes ārpus Natura 2000

Salīdzinot *A. pilosa* atradnes Barkavas ozolu audzē, kas ir Natura 2000 teritorija ar tai tuvumā esošajām Varakļānu novada atradnēm, kas ir ārpus Natura 2000 teritorijas var secināt, ka lielākais eksemplāru skaits ir Varakļānu novada atradnēs. Barkavas ozolu audzē eksemplāri sastopami skrajākās meža vietās un laucēs. Varakļānu novada atradnes ir konstatētas uz stigas, kurā ir arī taka un šajā vietā ir liels skaits sugas eksemplāru 12043, kas norāda uz vietas piemērotību sugas augšanai.

Valkas novads

Apsekota *A. pilosa* atradne apšu mežā un suga tajā netika konstatēta. Iespējams, ka tas saistīts ar neprecīziem koordināšu datiem vai arī palielināties noēnojums baltalkšņu pieauguma dēļ.

Kandavas novads

Apsekota *A. pilosa* atradne baltalkšņu audzē un suga netika konstatēta. Iespējams, ka tas ir saistīts ar noēnojuma palielināšanos.

Daugavpils

Apsekotas trīs *A. pilosa* punktveida atradnes. Atradnes ir uz meža ceļa vai taku malās. Kopā uzskaitīti 63 eksemplāri. Apdraudošie faktori ir aizaugšana, kā arī vāja izmīdīšana. Sugas biotopa stāvoklis divās atradnēs vērtējams kā apmierinošs un vienā kā neapmierinošs, jo ir bijusi mežsaimnieciskā darbība un atradnē ir priežu jaunaudze.

Jēkabpils novads

Atradnē *A. pilosa* eksemplāri konstatēti punktveida atradnē stādīta egļu meža nelielā laucē, kur uzskaitīti 3 eksemplāri. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā neapmierinošs.

Ķeguma novads

Apsekotajā atradnē Ķeguma novadā *A. pilosa* konstatēta lineārā atradnē aizaugošā mēreni mitrā pļavā blakus egļu vērim. Kopā uzskaitīti 971 eksemplāri. Atradnē konstatēti atsevišķi

invazīvās sugas daudzlapu lupīnas *Lupinus polyphyllus* Lindl. eksemplāri. Atradnē ir vāja aizaugšana. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā labs.

Jelgavas novads

Apsekotajā atradnē Jelgavas novadā *A. pilosa* konstatēta uz meža ceļa lapu koku mežā. Kopā uzskaitīti 299 eksemplāri. Atradnē ir izmēģināšana un izbraukāšana, taču tas notiek ļoti reti un būtiski neietekmē sugas augšanu. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā apmierinošs.

Varakļānu novads

Apsektas 6 *A. pilosa* atradnes Varakļānu novadā. Visas atradnes ir uz kvartālstigas nelielā attālumā cita no citas. Minimālais konstatētais eksemplāru skaits ir 12043, maksimālais 13247. Kvartālstigas abās pusēs ir meliorācijas grāvji, kuru ietekme vērtējama kā vidēji stipra. Apdraudošie faktori ir vāja vai vidēji stipra aizaugšana, kā arī vāja izmēģināšana. Atradnē konstatēta invazīvā suga *H. sosnowskyi*, kas sastopama kā atsevišķi eksemplāri vai nelielas grupas. Būtu nepieciešams likvidēt *H. sosnowskyi* visā kvartālstigā, kā arī gar tuvumā esošo ceļu. Vietām konstatēts liels smaržīgās kārveles *Chaerophyllum aromaticum* L. projektīvais segums. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams no labs līdz apmierinošs.

Tā kā notiek kvartālstigas kopšana, tad aizaugšana ar kokiem un krūmiem šobrīd nav būtiska un gaismas daudzumam ir pozitīva ietekme uz sugas augšanu.

Apsekotās atradnes no vēsturiskajiem datiem

No apsekotās 31 vēsturiskās atradnes 11 atradnes atrodas Natura 2000 teritorijās.

Apsekota 31 herbārija atradne no Latvijas Universitātes Bioloģijas institūta Botānikas laboratorijas (LATV), Daugavpils Universitātes (DAU) un Latvijas Universitātes Botānikas muzeja (RIG) kolekcijām. 17 atradnēs konstatēti no dažiem eksemplāriem līdz vairākiem simtiem un konstatēta arī viena jauna atradne apmēram 0,5 km no iepriekš zināmās vēsturiskās atradnes, kurā uzskaitīti 7 eksemplāri. 14 atradnēs *A. pilosa* netika konstatēta.

Apsekojot vēsturiskās atradnes var secināt, ka dažās vietās *A. pilosa* populācijas ir stabilas un ir atkārtoti konstatējamas pēc vairākiem gadu desmitiem. Vissenākās apsekotās atradnes, kurās ir konstatēta *A. pilosa* ir no 1937. un 1938. gada. 1937. gada atradne pie Ančupānu kalniem ir bagātākā no visām apsekotajām vēsturiskajām atradnēm, kurā uzskaitīti 1764 eksemplāri. Otra bagātākā atradne ir pie Klaucānu ezera, kur uzskaitīti 980 eksemplāri.

Atradnēs, kurās *A. pilosa* netika konstatēta tas var būt saistīts ar biotopu zemo kvalitāti vai arī datu neprecizitātes dēļ, kā arī nav zināms cik lielas populācijas konkrētā teritorijā ir bijušas herbārija ievākšanas laikā.

Piejūras zemiene

Jelgavas novads (Jelgavas raj., Tērvetes labais krasts, pie Bramberģes pagrieziena, aptuveni 3 km no Tušķiem)

Apsekotā *A. pilosa* atradne ir bērzu vērī, kurā veikta kailcirte. Suga netika konstatēta. Informācija par atradni ir no 1989. gada herbārija datiem.

Engures novads (Zemgale, Tukuma apr., Milzkalne, Valguma ez., Slocenes ietekas tuvumā)

Apsekotajā atradnē, kas ir upes krastā ruderālā vietā, *A. pilosa* netika konstatēta. Tajā ir jauni melnalkšņi, kas ir retināti. Informācija par atradni ir no 1942. gada herbārija datiem.

Rietumlatvija

Tukuma novads (Tukuma raj., Tumes pag., ap 2,5 km no Sātiem ZA, "Purgaiļu" apkaimē)
Atradnē *A. pilosa* konstatēta jauktu koku mežmalā. Kopā uzskaitīti 92 eksemplāri, kas izvietoti nelielās grupās. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā apmierinošs. Informācija par atradni ir no 1997. gada herbārija datiem.

Engures novads (Tukuma raj., st. Milzkalne – st. Smārde, ap 1 km aiz Milzkalnes)
Vēsturiskajā atradnē *A. pilosa* netika konstatēta. Apmēram 0,5 km no dzelzceļa tuvumā esošās atradnes uz D tika konstatēta cita *A. pilosa* atradne, kurā uzskaitīti 7 eksemplāri. Atradnē *A. pilosa* konstatēta priežu mežā uz ceļa. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā apmierinošs. Konstatēts, ka meža ceļš stipri aizaug un nepieciešama krūmu ciršana. Informācija par atradni ir no 1980. gada herbārija datiem.

Kandavas novads (Tukuma raj., Variēba, aptuveni 1,5 km no Variēbas uz D)
Apsekotajā atradnē konstatēts, ka ir nocirsts mežs lielā teritorijā un sugai piemērotais biotops iznīcināts. *A. pilosa* nav konstatēta. Informācija par atradni ir no 1973. gada herbārija datiem.

Dobeles novads (Auces nov., Īles pag., Ieviņas, uz kvartālstigas)
Atradnē *A. pilosa* konstatēta uz stigas egļu mežā un tajā uzskaitīti 211 eksemplāri. Konstatēta vāja aizaugšana. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā labs. Informācija par atradni ir no 2014. gada herbārija datiem.

Auces novads (Dobeles raj., aptuveni 5 km uz D no Bēnes)
Apsekojot *A. pilosa* atradni, augi konstatēti punktveida atradnē baltalkšņu jaunaudzē, kas izveidojusies aizaugot lauksaimniecības zemei. Atradnē uzskaitīti 56 eksemplāri. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā labs. Informācija par atradni ir no 1990. gada herbārija datiem.

Dabas liegums Skujaines un Svētaines ieleja (Dobeles raj., Bukaišu pag., Dabas liegums Skujaines un Svētaines ieleja A daļā)
Apsekotais punkts atrodas Dabas liegumā Skujaines un Svētaines ieleja (LV0530000). Atradnē *A. pilosa* nav konstatēta. Iespējams, ka ģeogrāfiskais apraksts ir pārāk vispārīgs, lai noteiktu precīzu sugas atrašanās vietu. Informācija par atradni ir no 2008. gada herbārija datiem.

Dabas parks Tērvete Dobeles raj., Tērvetes parkā starp sanatoriju un Mežalībiešu ainavām
Apsekotais atradne atrodas Dabas parkā Tērvete (LV0300700). Atradnē *A. pilosa* netika konstatēta. Iespējams, ka ģeogrāfiskais apraksts ir pārāk vispārīgs, lai noteiktu precīzu sugas atrašanās vietu. Informācija par atradni ir no 1978. gada herbārija datiem.

Saldus novads (Saldus raj., Cieceres labais krasts ap 0,5 km DA no Lašupes)
Apsekota *A. pilosa* atradne nogāžu gravu mežā upes krastā. Punktveida atradnē konstatēts 31 eksemplārs. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā labs. Informācija par atradni ir no 1991. gada herbārija datiem.

Jelgavas novads (Jelgavas raj., Ūziņi)
Apsekojot *A. pilosa* atradni, augi konstatēti punktveida atradnē, kas ir egļu vērī uz meža ceļa. Atradnē uzskaitīti 7 eksemplāri. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā apmierinošs. Informācija par atradni ir no 1990. gada herbārija datiem.

Jaunpils novads (Jaunpils, Kalna Sviļu grants kalnā)

Atradnē *A. pilosa* netika konstatēta. Atradnē un tās tuvumā netika konstatēts piemērots biotops sugas augšanai. Karjers ir izstrādās un aizaudzis ar krūmiem. Informācija par atradni ir no 1942. gada herbārija datiem.

Viduslatvija

Aizsargājamo ainavu apvidus Vestiena (Madonas raj., Pulgožņu ezera Z krasts)

Apsekotā atradne ir Aizsargājamo ainavu apvidū Vestiena (LV0600500). Atradnē *A. pilosa* eksemplāri konstatēti punktveida atradnē, kopā 24 eksemplāri, kas ir kontaktjoslā starp applūstošu krūmāju ezera krastā un kultivētu zālāju. Tā kā sugas eksemplāri aug tuvu applūstošajai ezera krasta daļai un blakus ir apsaimniekots kultivēts zālājs, tad sugas izplatīšanās šajā atradnē ir būtiski ierobežota. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā neapmierinošs. Apsekota 1984. gada atradne no herbārija datiem.

Dabas parks Driksnas sils (Madonas raj., Ļaudona, meža ceļa mala pie *Thesium ebracteatum* Hayne atradnes)

Apsekotā atradne ir Dabas parkā Driksnas sils (LV0303700). Atradnē *A. pilosa* eksemplāri konstatēti punktveida atradnē, kopā 5 eksemplāri. Suga konstatēta egļu un priežu jaunaudzē uz veca, aizauguša meža ceļa. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā neapmierinošs. Biotopā stipra aizaugšana. Apsekota 1972. gada atradne no herbārija datiem.

Dobeles novads (Jelgavas apr., Dobeles pag., Ķestermežā pie Bērzes upes)

Apsekotajā atradnē Dobeles pagastā, Ķestermežā pie Bērzes upes uzskaitīti 79 *A. pilosa* eksemplāri. Suga konstatēta punktveida atradnē taciņu malās, laucē. Sugas biotopa stāvoklis ir labs. Atradnē konstatēta vāja izbraukāšana. Informācija par atradni ir no 1938. gada herbārija datiem.

Kokneses novads (Rīgas apr., Kokneses parks)

Kokneses parkā *A. pilosa* atradne konstatēta 1906. gadā. Apsekojot šo atradni 2018. gadā, suga netika konstatēta.

Skrīveru novads (Rīgas apr., strauta grava pie dzelzceļa stacijas Skrīveri)

Maizītes upes krasti Skrīveru dzelzceļa stacijas apkārtnē ir stipri pārveidoti kopš *A. pilosa* konstatēšanas 1907. gadā. Upes krastos ir gan blīvas dārzeņbēgļu audzes, gan intensīvi apsaimniekoti mauriņi. Vieta vairs nav piemērota *A. pilosa* augšanai.

Austrumlatvija

Ludzas novads (Ludzas raj., Križutu ezera A krasts)

Atradnē *A. pilosa* netika konstatēta. Atsevišķas lauces varētu būt piemērotas sugas augšanai, taču tās strauji aizaug ar krūmiem un slāpekli mīlošu lakstaugu sugām. Sugas atkārtotas atrašanas varbūtība maza. Informācija par atradni ir no 1976. gada herbārija datiem.

Ciblas novads (Ludzas raj., no Cirmas astoņgadīgās skolas aptuveni 200 m uz ZA)

Atradnē *A. pilosa* eksemplāri konstatēti punktveida atradnē, kopā 11 eksemplāri. Suga konstatēta starp krūmāju un kultivētu zālāju. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā

neapmierinošs. Blakus esošo zālāju sāk apsaimniekot, veicot diskošanu arī *A. pilosa* atradnē. Informācija par atradni ir no 1976. gada herbārija datiem.

Dabas liegumā Pilskalnes Siguldiņa (Ilūkstes nov., Pilskalnes pag.)

Apsēkotā atradne atrodas Dabas liegumā Pilskalnes Siguldiņa (LV0524900).

Atradnē konstatēti 5 *A. pilosa* eksemplāri punktveida atradnē. Suga konstatēta takas malā. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā neapmierinošs, atradnē ir liels noēnojums. Informācija par atradni ir no 2012. gada herbārija datiem.

Dabas parkā Sauka (Jēkabpils raj., Saukas apk., Ormaņkalna D nogāze)

Apsēkotā atradne ir Dabas parkā Sauka (LV0300800). Atradnē *A. pilosa* eksemplāri konstatēti punktveida atradnē, kopā 17 eksemplāri. Suga konstatēta starp krūmāju un zālāju. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā apmierinošs. Informācija par atradni ir no 1982. gada herbārija datiem.

Aknīstes novads (Jēkabpils raj., Aknīste, Radžupes kr. krasts, aptuveni 0,5 km no Aknīstes)

Atradnē *A. pilosa* nav konstatēta. Krūmājs upes krastos pārveidojas par mežu. Piemērotas lauces *A. pilosa* augšanai nav konstatētas. Apkārt upes gravām ir intensīvi izmantotas lauksaimniecības zemes. Informācija par atradni ir no 1976. gada herbārija datiem.

Dabas liegums Klaucānu un Priekulānu ezeri (Jēkabpils raj., Kalna pag., Klaucānu ezera D krasts)

Apsēkotā atradne atrodas Dabas lieguma „Klaucānu un Priekulānu ezeri” (LV0505700) teritorijā Klaucānu ezera D krastā. *A. pilosa* šajā atradnē konstatēta neregulāras formas poligonā starp baltalkšņu audzi un mēreni mitru pļavu. Minimālais konstatētais eksemplāru skaits ir 980, maksimālais 1078. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā izcils. Atradni apdraud vāja aizaugšana. Informācija par atradni ir no 2001. gada herbārija datiem.

Madonas novads (Jēkabpils raj., Lumāņu apk., Odzianas ez. DA krasts)

Atradnē *A. pilosa* nav konstatēta. Odzianas ezera krastā ir gan blīvs krūmājs, gan rekreācijas vietas, blakus krūmājam ir tīrums. Maza varbūtība šajā teritorijā atkārtoti atrast *A. pilosa* piemērotu biotopu trūkuma dēļ. Informācija par atradni ir no 1982. gada herbārija datiem.

Aizsargājamo ainavu apvidus Augšdaugava (Daugavpils raj., Salienas pag., starp Ķerkūzu mājām un Daugavu, DP "Daugavas loki")

Apsēkotā atradne ir aizsargājamo ainavu apvidū Augšdaugava (LV0600400). Atradnē konstatēti 3 *A. pilosa* eksemplāri. Atradne ir uz ceļa cismā, kas ir aizaugusi ar krūmiem un lakstaugiem. Atradnei blakus ir invazīvās sugas puķu sprigane *Imatiens glandulifera* Royle un ošlapu kļava *Acer negundo* L. Sugas biotops vērtējams kā neapmierinošs. Informācija par atradni ir no 2006. gada herbārija datiem.

Rāznas nacionālais parks

Rēzeknes raj., Mākoņkalna pag., Salāja ezera R krasts, "Milkas" apk., 217. kv. 3. nog.

Rēzeknes nov., Kaunatas pag., Orehovka, ap 200 m uz DR, uz Orehovkas upes pusi, nogāze Preiļu raj., Ilzes ezera R krasts (DA no Jaunaglonas)

Rāznas nacionālajā parkā (LV0303400) no vēsturiskajiem datiem apsektas 3 atradnes. Kopā teritorijā konstatēti 49 eksemplāri.

Atradnē, kas zināma no 1976. gada Ilža ezera piekrastē suga vairs netika konstatēta. Ir mainījies biotops, jo agrāk suga konstatēta baltalkšņu mežā, bet tā vietā tagad ir egļu jaunaudze. Krastā ierīkota arī atpūtas vieta.

Salāja ezera R krastā dati par atradni ir no 2001. gada. Konstatēti 23 *A. pilosa* eksemplāri. Biotopa stāvoklis ir apmierinošs. Suga konstatēta baltalkšņu audzes malā punktveida atradnē. No Rāznas nacionālajā parkā apsekotajām atradnēm visjaunākā zināmā ir Orehovā no 2015. gada. Atradnē konstatēti 26 eksemplāri. Suga konstatēta uz meža ceļa. Atradne atrodas uz ceļa, kuru lieto veicot mežizstrādes darbus. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā apmierinošs.

Riebiņu novads (Preiļu raj., aptuveni 2 km no Kastīres uz R, netālu no Jašas upes kreisajā krastā)

Atradnē *A. pilosa* netika konstatēta. Biotops nav piemērots sugas augšanai, jo tas ir krūmājs, kas pārpurvojas. Piemērotāka vieta varbūt iespējama mežmalā, tuvāk mājām. Informācija par šo atradni ir no 1976. gada herbārija datiem.

Krāslavas novads (Krāslavas raj., Garā ezera DA galā)

Atradnē konstatēti 3 *A. pilosa* eksemplāri. Apsekotais biotops ir baltalkšņu audze, kurā notiek aizaugšana. Sugas biotopa stāvoklis vērtējams kā apmierinošs. Informācija par atradni ir no 1979. gada herbārija datiem.

Rēzeknes novads (Rēzeknes apr., krūmājos, dzelzceļa malā pie Ančupānu kalniem, 2 km no Rēzeknes)

Atradnē *A. pilosa* eksemplāri konstatēti neregulāras formas poligonā. Minimālais eksemplāru skaits ir 1764, maksimālais 1940. Tā ir aizaugošā joslā starp dzelzceļu un mežu. Kā apdraudošie faktori ir vāja aizaugšana un vidēji stipra intensīva apsaimniekošana. Aizaugošajā joslā pirms apmēram 5 gadiem veikta krūmu ciršana. Konstatēta izbraukāšana veicot joslas tīrīšanas darbus. Biotopa stāvoklis vērtējams kā labs. Informācija par atradni ir no 1937. gada herbārija materiāla.

***Agrimonia pilosa* stāvoklis Latvijā**

A. pilosa Latvijā izplatīta nevienmērīgi, galvenokārt Viduslatvijā un Austrumlatvijā. Piejūras zemienē un Rietumlatvijā *A. pilosa* ir izplatīta salīdzinoši retāk (3. attēls).

Natura 2000 teritorijās DL Ābeļi, DP Kuja, DL Lubāna mitrājs un DP Numernes valnis konstatēts vislielākais *A. pilosa* eksemplāru skaits (1. tabula, 1. attēls). Lielākā populācija vienā atradnē ir konstatēta Dabas liegumā Lubāna mitrājs, kur eksemplāru skaits sasniedz ap 35330. Dabas liegumā Ābeļi 12990 eksemplāri, Dabas parkā Kuja 24530 eksemplāri un Dabas parkā Numernes valnis 15394 eksemplāri.

Aizsargājamo ainavu apvidū Ziemeļgauja eksemplāru skaits sasniedz gandrīz 4000. Pārējās Natura 2000 teritorijās eksemplāru skaits ir ievērojami mazāks un ir no atsevišķiem eksemplāriem līdz vairākiem simtiem eksemplāru.

Salīdzinot Aizsargājamo ainavu apvidus Augšzeme informāciju par eksemplāru skaitu iepriekš un tagad var secināt, ka 2018. gadā apsekotā atradne nav piemērota *A. pilosa* augšanai un iepriekš iegūtie dati ir no citas atradnes, jo eksemplāru skaits ir bijis 3000. Bagātīgākās atradnes ārpus Natura 2000 teritorijām ir Varakļānu novadā, kur eksemplāru skaits ir 12043 (1. tabula, 2. attēls).

Eksemplāru skaits *A. pilosa* atradnēs ir ļoti dažāds, no dažiem (2, 3 un vairāk) eksemplāriem līdz vairākiem tūkstošiem. Vidējais eksemplāru skaits atradnē ir no 50 līdz 100 eksemplāriem.

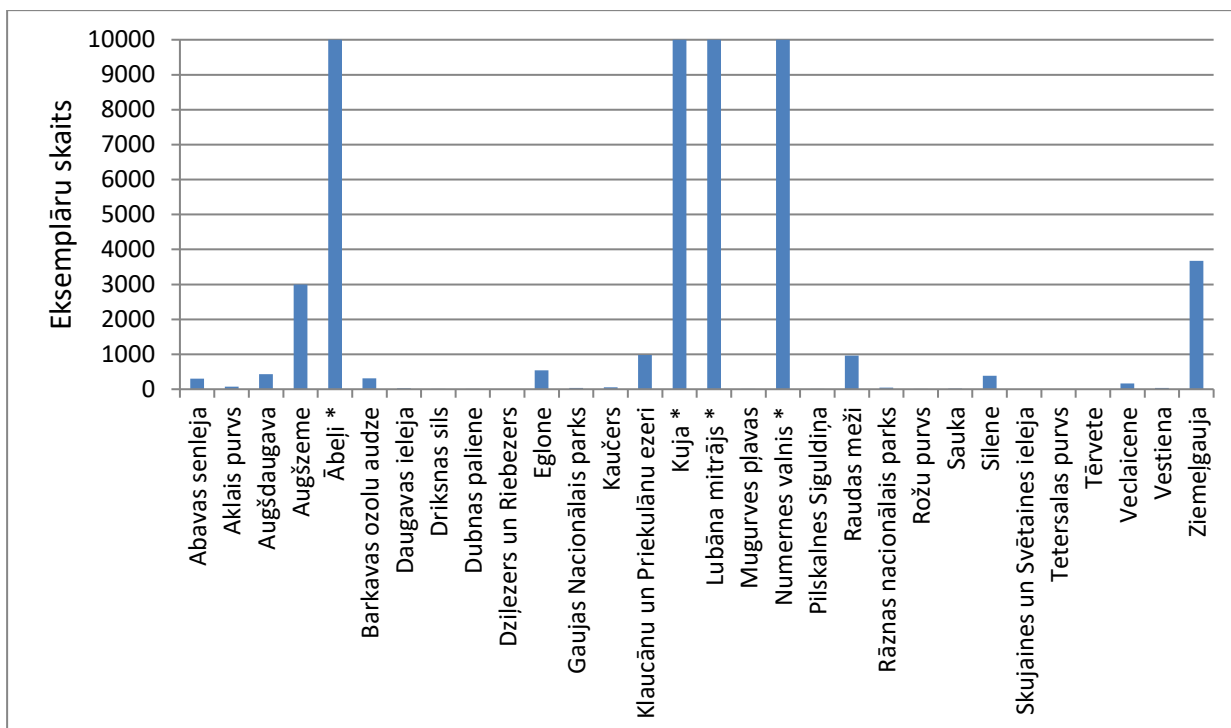
Suga *A. pilosa* galvenokārt izplatīta meža laucēs, gar meža ceļiem, baltalkšņu audzēs, kontaktjoslās starp mežu un pļavu. Lielākās *A. pilosa* populācijas konstatētas uz kvartālstigām. Ir novērtots, ka nozīmīgs faktors ir gaismas intensitāte. Ja atradnē ir liels

noēnojums, tad eksemplāri ir mazi un neziedoši. Pietiekošos gaismas apstākļos eksemplāri ir ziedoši un var veidot arī lielus cerus.

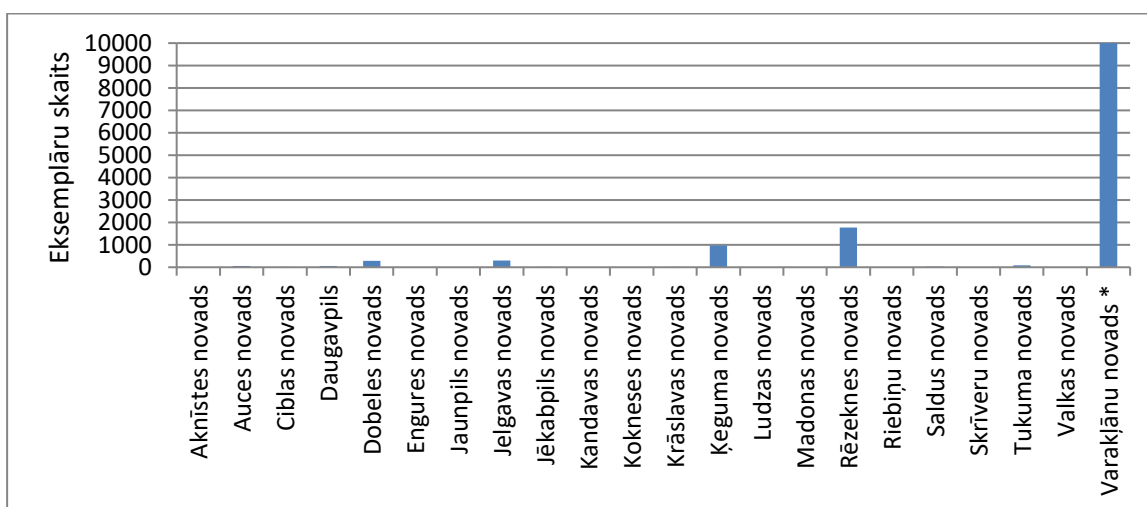
1. tabula

A. *pilosa* eksemplāru skaits teritorijās

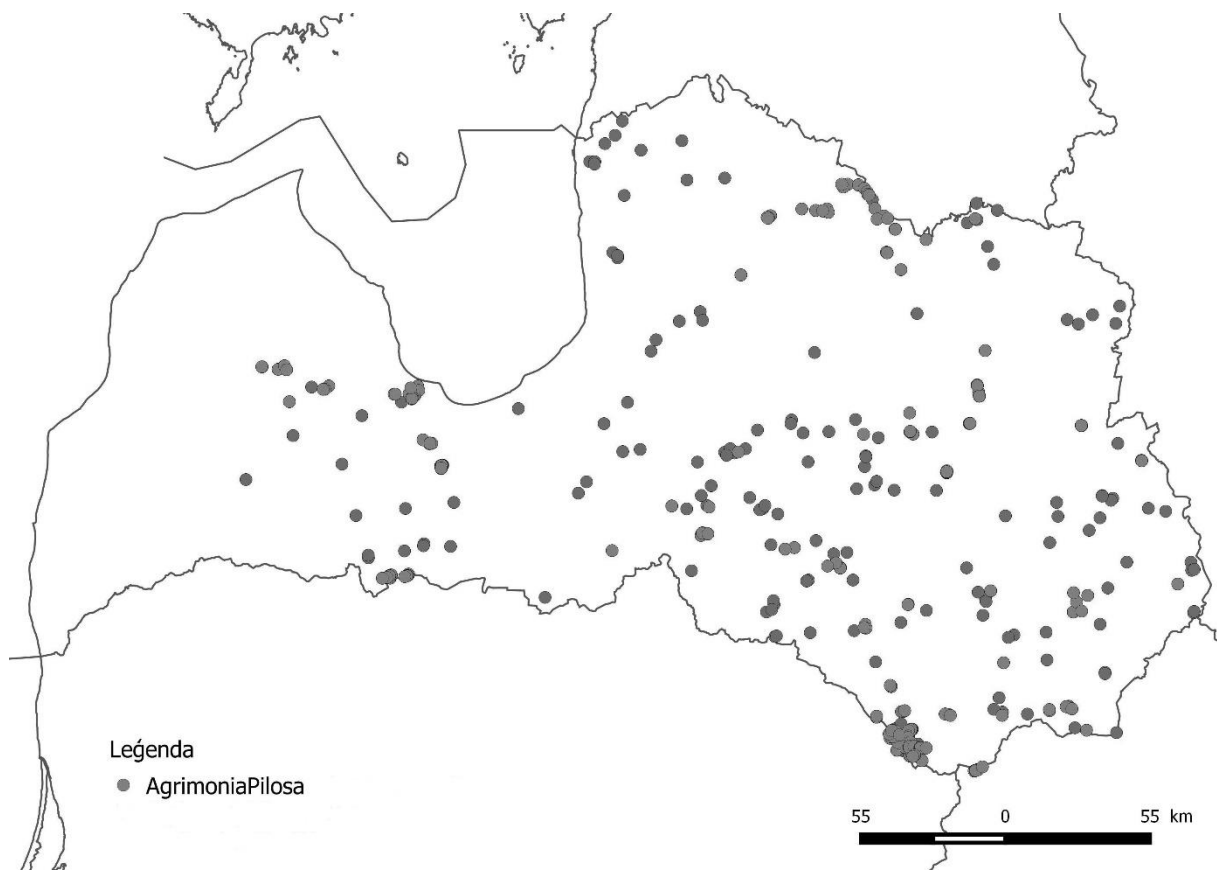
Natura 2000 teritorija	Eksemplāru skaits 2018. gadā	Ārpus Natura 2000 teritorijas	Eksemplāru skaits 2018. gadā
Abavas senleja	304	Aknīstes novads	0
Aklais purvs	70	Auces novads	56
Augšdaugava	433	Cīblas novads	13
Augšzeme	0 (3000 2017. gadā)	Daugavpils	63
Ābeļi	12990	Dobeles novads	290
Barkavas ozolu audze	309	Engures novads	0
Daugavas ieleja	26	Jaunpils novads	0
Driksnas sils	5	Jelgavas novads	306
Dubnas paliene	4	Jēkabpils novads	3
Dziļezers un Riebezers	0	Kandavas novads	0
Eglone	540	Kokneses novads	0
Gaujas Nacionālais parks	40	Krāslavas novads	3
Kaučers	59	Ķeguma novads	971
Klaucānu un Priekulānu ezeri	980	Ludzas novads	0
Kuja	24530	Madonas novads	0
Lubāna mitrājs	35330	Rēzeknes novads	1764
Mugurves pļavas	5	Riebiņu novads	0
Numernes valnis	15394	Saldus novads	31
Pilskalnes Siguldiņa	5	Skrīveru novads	0
Raudas meži	960	Tukuma novads	92
Rāznas nacionālais parks	49	Valkas novads	0
Rožu purvs	4	Varakļānu novads	12043
Sauka	17		
Silene	385		
Skujaines un Svētaines ieleja	0		
Tetersalas purvs	0		
Tērvete	0		
Veclaicene	164		
Vestiena	14		
Ziemeļgauja	3675		

1. attēls. *A. pilosa* eksemplāru skaits apsekotajās Natura 2000 teritorijās.
*teritorijās eksemplāru skaits pārsniedz 10000

2. attēls. *A. pilosa* eksemplāru skaits apsekotajās teritorijās ārpus Natura 2000.
*teritorijās eksemplāru skaits pārsniedz 10000

3.attēls. *A. pilosa* izplatība Latvijā.